

Prof. Dr. Emin ÇARIKCI

Seçilmiş makaleleri, kitapları ve hayatı (TRT-AVAZ videosu 30dk)
İnternet adresi: www.emincarikci.net

BALIKESİR'E KATKILARIM:

1. Sanayi odasının kuruluşu
2. Pamukçu köyü 2. Girişinde çeşme.
3. Ankara'da Balıkesirliler Derneği.
4. Sındırgı'ya MYO açılması.
5. Günümüz Türkçesi ile 7 Şubat 1923'te ATATÜRK'ün Paşa Camisindeki CUMA HUTBESİ (Bu makale Prof. Dr. Emin Çarıkçı'nın web sayfasındaki seçilmiş makalelerin ilk sırasında yer almaktadır)¹

¹ Emin Çarıkçı, **Balkanlardan Anavatana Hayat Mücadelem**, Sega Yayıncılık, Ankara, 2023, S.177 - 187

Balıkesir'e Sanayi Odası'nın Kurulması

1980-83 yılları arasında Hacettepe Üniversitesi'nde öğretim üyesiydim. Part-ti-me olarak da ASO (Ankara Sanayi Odası) ve TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) başkanı olan Mehmet Yazar'ın iktisat müşaviriydim. Sayın Başkan benden önceki iktisat müşaviri Prof. Dr. Orhan Morgil'e (henüz ayrılmamıştı) Ocak 1980'de bana "Yakışıklı ve en az doçent unvanı olan bir TOBB Genel Sekreteri adayı bulun" talimatını verir. Doçent Dr. Mehmet Sağlam'ı teklif etmeye karar verdik. Şubat 1980 Semineri sonrası Sayın Sağlam'ı takdim ettiğimizde teklifimizi kabul etti.

1980 yazında İsmail İlşekerci Ağabey'i ziyaret ettiğimde ona Prof. Dr. Aydın Yalçın tarafından kurulup yayın hayatına başlayan Yeni Forum dergisinde on beş günde bir Türkiye'deki ekonomik sorunlar ve çözüm yolları üzerine makaleler yazıyordum. Ayrıca TOBB Başkanı Mehmet Yazar'ın iktisat müşaviri oldum."dedim. Ayağa kalkıp bana sarıldı ve "Seninle gurur duyuyorum."diyerek yanaklarımdan öptü.

Yasalara göre Ticaret Odaları il merkezlerinde kurulur. Sanayi Odaları ise her ilde tektir ve il merkezlerinde veya ilçelerde de kurulabilir. 1981 Temmuz ayında İsmail Ağabey'i ziyaret ettiğimde "Eminciğim, Sanayi Odası kurulması konusunda TOBB'deki kuliste Bandırma Balıkesir'in önündeymiş. Adayımız Rona Yırcalı. Eğer Sanayi Odası'nı Balıkesir'de kurduramazsan sana hakkımı helal etmem." dedi. Şok oldum!

"İsmail Abi ne yapıyorsun. Benim gücüm yetmezse ben ömür boyu kahrolurum" desem de, hiç taviz vermedi. "Balıkesir'de kaç gün kalacaksın?" diye sordu. "3-4 gün, Pazartesi Ankara'ya döneceğim." dedim. "O zaman Rona beyla beraber gi- dip bu işi çözeceksin." dedi. Rona Bey'i hemen iş yerinden çağırdı ve bizi tanıştırdı. O zamanlar Rona Yırcalı 37 yaşındaydı.

Pazartesi Rona Bey'le yola koyulduk. TOBB Genel Sekreteri Doç. Dr. Mehmet Sağlam'ın ofisine geldiğimizde beni tanıyan sekreterlere Rona Bey'i takdim ettik- ten sonra "Ben içerden gelene kadar kendisini ağırlayın." ricasında bulundum. Sayın Sağlam'a İsmail İlşekerci'nin bana parasız yatılı sınavını hatırlattığını ve bu sınavı kazandığımda istikbalimin değişmesi ile bugünlere geldiğimi, benim hayatımdaki rolünü ve Balıkesir'e Sanayi Odası kurulması talebini bildirdim. Sayın M. Sağlam "Eminciğim bu iş bitmiştir. Bandırma'da Sanayi Odasını kuracak kişi benim Ankara Hukuk Fakültesinden sıra arkadaşım. Bu konuda bize Balıkesir'den önce başvurdu ve kendisine söz verdim." diyerek kestirip attı.

Doç. Mehmet Sağlam’la 1965-1972 dönemi New York’ta doktora yaparken arkadaşlığımız vardı. Cuma namazları için River Side’daki Arap Camii’ne beraber giderdik. Ayrıca Mehmet Bey, New York Türk Öğrenci Derneği Başkanı iken, ben de onun yardımcısı idim. M. Sağlam Balıkesir’e Sanayi Odası kurulması talebimizi kes- tirip atınca, bende ayağa kalkıp, sinirli bir şekilde “Abi, ABD’de gurbette başlayan 16 yıllık arkadaşlığımız akrabalıktan ileri. Bu iş olmazsa benim hayatıma yön veren İsmail Abi hakkını helal etmeyecek. Bende sana hakkımı helal etmiyorum.” deyip kapıya doğru yöneldim. Koşarak beni geri çevirdi ve “Eminciğim, seni kıramam” dedi ve beni geri döndürdü. Zile basarak dışarıda bekleyen Rona Yırcalı’yı içeri da- vet etti. “Rona Bey, Sanayi Odası Emin Çarıkçı sayesinde Bandırma’nın değil, Balı- kesir’de kurulacak” dedi.

Rona Yırcalı

Bildiğiniz gibi Balıkesir Sanayi Odası’nın ilk Başkanı Rona Yırcalı’dır. Bu başkanlık sayesinde Türkiye çapında tanınarak TOBB Başkanlığı da yapmış, İstanbul’da Türkiye çapındaki Ticari ve Sanayi kuruluşlarında şu anda da (2020) İstanbul’da TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanlığı, DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Vakfı) Başkan Vekili, TEV (Türk Eğitim Vakfı) Başkanı vs. gibi çok önemli kuruluşlarda Balıke- sir’i temsil etmektedir.

TOBB Genel Sekreterleri Türk ticari ve sa- nayi kuruluşları dernek ve camialarında tanınır hale gelir. Prof. Dr. Mehmet Sağlam’da TOBB Genel Sekreterliğinden sonra Gazi Üniversitesin- de Dekanlık, Samsun Üniversitesi Rektörlüğü, YÖK Başkanlığı, Milli Eğitim Bakan- lığı ve TBMM Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulundu. Kendisi ve ailesi ile kadim dostluğumuz kesintisiz devam etmektedir.

Ben parasız yatılı olarak İzmir Atatürk Lisesi’nden sonra maddi yönden tahsili- mi devam ettiremeyecek durumda kaldım. Nüfus yerim hala Balıkesir olduğu için İs- tanbul’daki Balıkesir Yurdu imdadıma yetişti. Yarım yardımlı olarak o yurttan kalarak İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nden mezun oldum. Yurt masrafları Balıkesirli sanayici, ticaret erbabı ve zengin çiftçilerin yardımları ile karşılanıyordu. Balıkesir Sanayi Odası’nın kurulmasında Balıkesir’imize katkıda bulunduğum için ne mutlu bana.

Pamukçu Köyüne Çeşme Yaptırdım

Buca Ortaokulu ile ilgili bölümde annemin vefatı ve vasiyetinden bahsetmiştim. Annemin vasiyetinin detayına gelecek olursam: 1955 yılı Eylül ortasında okul için Bursa'dan İzmir'e gitmeden önce hasta olan annemle vedalaşırken annem; "Oğlum, sen okuyacaksın ama ben göremeyeceğim. Ben altı çocuk doğurdum. Seni doğururken, gökte, yeşil cübbeli ve beyaz sarıklı, daire şeklinde dizilmiş 8-10 hoca senin için dua ediyordu ve 'Bu çocuk alim olacak.' dediler. Bunu sadece senin doğumunda yaşadım. Eğer ileride, eline para geçerse, yol boyuna bir çeşme yaptır. Amel defterin kapanmaz. Oradan su içen insanlar, hayvanlar, kuşlar vs. su içtikçe sürekli sevap kazanırsın" diyerek vasiyette bulundu.

Ben, üniversiteyi bitirdikten sonra ABD'ye, Milli Eğitim Bakanlığı bursuyla iktisat doktorası için gittim. Türkiye'ye döndükten sonra uzun zaman anamın vasiyetini yerine getirecek (çeşme yapacak) param olmadı. Yüzlerce genç kız ve geline namaz kılmayı öğreten ve altı çocuğuna Kur'an-ı Kerim'i hatim ettiren anamın isteği niye kabul olmaz diye yıllarca huzursuzluk çekerken, anam bu vasiyeti aileden başka birine değil de neden bana yaptı diye sık sık düşünür oldum.

Nihayet 30 Ağustos 1983'de Cidde'deki, İslâm âleminin Dünya Bankası olan İslâm Kalkınma Bankası'nda çalışmak için İstanbul-Cidde uçağına bindiğimde; 28 yıldır annemin vasiyetini yerine getirme imkânı bulamadığım için çok üzülüyordum. Uçak kalktıktan 5-10 dakika sonra, anamın vasiyetini hatırladım. Birden koltuktan ayağa kalkıp; "Oh be! Çok şükür!" deyip tekrar koltuğa oturdum. Etrafımdaki yolcular şaşkın bir şekilde bana bakıyordu. Yanımdaki kişi; "Ne oldu abi?" deyince, 28 yıl sonra da olsa anamın çeşme yaptıрма vasiyetini yerine getirme imkânımın gerçekleşebileceğini anlatarak sevincimi onunla paylaştım. Huzurlu bir şekilde başımı koltuğa koydum ve derin duygular içinde yolculuğumun geri kalanını tamamladım.

Haziran 1989'da Cidde'den ailece kesin dönüş yaptık. Amca ve dayı sülalem Balıkesir'de yaşıyorlardı. Onlardan yol boyuna yakın bir içme suyu bulmaları için bana yardım etmelerini istedim. Bir köyde buldular. O da içime sinmedi. 1990'da Balıkesir'de düğüncü mağazası (gelinlikten, kadın erkek kumaşına kadar her şey bulunan) sahibi olan çocukluk arkadaşım Orhan Kayhan'a uğradım. "Geçmişte, Adalet Partisi'nde politika yaptınız. Binlerce müşteriniz var. Bana bir içme suyu bulamadınız!" diye sitem ettim.

O sırada telefon çaldı. Konuşma bittikten sonra beni yeni gelen Pamukçu Belediye Başkanı Cevdet Çoban'a takdim etti. "Reis, derdimize çare bulur." dedi. O da; "ben şehre dolmuşla geldim, üç saat sonra köyde buluşalım." dedi. Orhan beyin babası, Orhan abi ile köye gittik. Reis bizi Pamukçu Akpınar suyunun depolandığı yere

Cevdet Çoban, Emin Çarıkçı, Mustafa Parmaksız

25 metre mesafe bırakmadan bir çivi bile çakamazsın” dediler. Onu da öğrenmiş olduk.

Haziran 1989’da Cidde’den Türkiye’ye döndüğümde Orhan Kayhan’a 8000 Dolar uzattım. “Bu para anamın çeşme yaptırma vasiyeti parası olarak sende kalacak” dedim. “Sen niye bir banka hesabında tutmuyorsun?” dedi. Ben de, “Biz, insan- noğluyuz. Yeni bir araba almağa kalkarız. Para azalır. Sen de kalsın!” dedim. 1990 yaz sonuna doğru üç kurnalı çeşme inşaatını tamamladık. Çeşmenin yeri, Balıke- sir- İzmir yolu 15. km’de, Pamukçu köyünün ilk girişinde değil, ikinci girişindedir.

2020 yılında Pandemi başladığında hatıra kitabımı yazmaya koyuldum, o döne- min belediye başkanı Cevdet Çoban’a çeşmemizden akan suyun adını sordum. “Meş- hur Akpınar Suyu” deyince çok sevindim. Bize bu sudan Pamukçu Köyü girişinde çeşme yaptırma fırsatı veren Cevdet Çoban’a çok teşekkür ederim. Allah ondan razı olsun.

Çeşme suyunun Balıkesir Türküsü’ne de konu olan Akpınar suyundan gelmiş olması da beni ayrıca sevindirdi.

Ak pınar yapısına,

Gün doğmuş kapısına

Emine’min çiçek yollamış

Uyandım kokusuna

Akpınar’a varayım

Emine’mi göreyim

Emine’min yoluna

Canlar verip öleyim...

Çeşmemizin suyu meşhur olduğu için tarlalara işçi götüren çiftçiler, traktör ka- sasına işçilerini bindirir, bizim çeşmeden de bidonlara su doldururlar. Dayımın oğlu Hüsnü Türemen bir gün çeşmeye uğramış. İki çiftçi kendi aralarında konuşuyorlar-

miş. “Bu doktor çok can yakmış olmalı ki günahlarını azaltmak için anasına, babasına çeşme yaptırmış.” der demez dayımın oğlu “Bu çeşmeyi yaptıran halamın oğlu profesör doktordur, tıp doktoru değil iktisat doktorudur!” diye atılınca sözlerinden utanmışlar.

Ey insanoğlu! Çeşmeyi yaptırandan Allah razı olsun demek veya çeşme taşında adları yazılanlara bir Fatiha okumak yerine, kötü düşünmek ne kadar doğru...

Ankara’da Balıkesirliler Derneği Kurulması

1976 yılında, ABD’den, ekonomi dalında Dr. unvanını alıp, Ankara’da H.Ü.’de işe başladığımda, 1957-1965 yılları arasında İstanbul’daki Balıkesir Öğrenci Yurdu’nda Müdürlük yapmış olan Mümtaz Önor Ağabey’e rastladım. Ben de 1959-1963 arası o yurtta kalıp üniversite’yi bitirmiştım. Mümtaz bey, paraya sıkıştığımızda bizlere borç para verdiği için hepimizin ağabeyi idi. Onunla aynı fakültede okuyorduk. O üniversite diploması alamasa da 1966’dan beri Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı’nda (TPAO’da) memur olarak çalışıyordu.

Ankara’da onunla ilk karşılaştığımda “Burada Balıkesir Öğrenci Yurdu’ndan arkadaşlar var mı?” diye sordum. “İstanbul’daki yurtta kalıp burada çalışan 21 arkadaşımız var. Bu arkadaşlarımızla her ayın ilk Cumartesi günü TPAO Sosyal Tesisi’nde, ayrı bir odada, akşam yemeğinde buluşuyoruz. Arkadaşların çoğu daha önceden (yurttan) tanıştıkları için yemek toplantılarımız çok şamatalı ve esprili geçer.” dedi. Ben 1983-1989 arası Cidde’de çalışıp Ankara’ya döndüğümde Mümtaz Ağabey TPAO Sosyal Tesisi’nin yöneticisi olmuştu.

Haziran 1989’da ailece Cidde’den kesin dönüş yapmıştık. Aralık 1990’da aslen Sındırgılı olan Ortopedi Uzmanı Dr. Vedat Pürsünlerli ile tanıştım. Onun tıbbi aletler satan bir iş yeri vardı. “Nerede oturuyorsun?” diye sordum. “Çankaya’da bir gecekondu var.” Dedi ve beni evine davet etti. Evine gittik. Kahvemizi yudumlarken Vedat Bey, “Emin Hoca, ikimiz de Ankara’nın en iyi semtlerinden biri olan Çankaya’da oturuyoruz. Bizler burada eşi, dostu çok az olan adeta kimsesiz ve garip kişileriz. Balıkesirliler olarak derneğimiz olmadığı için hemşerilerimizi de hiç tanımıyoruz. Cenazelerimizin kalabalık olması için Balıkesirliler Derneği, Ankara Şubesi’ni kuralım.” teklifinde bulundu. Ben de hemen kabul ettim. Geçmişte Ankara’da Mümtaz Önor ve arkadaşları tarafından Balıkesirliler Derneği kurulmuş ve bir daire kiralanmış ise de, bu işi yürütebilmek onların maddi gücünü aştığı için kısa zamanda Derneğimiz kapanmıştır.

Dr. Vedat Abi’nin Ankara’da Balıkesirliler Derneği kurma teklifini Mümtaz Ağabeye açtım. Müspet karşıladı. Ben de ona, Abi, “Abi Yırcalı Grubu’na ait Elektro Mekanik firmasının Kızılay, Yakamoz İş Hanı’ndaki 60-70 m2’lik ofisi yeni boşaltıl-

dı. Firmanın Ankara'daki temsilcisi Muharrem Hasbi Şat Sıhhiye'de 150m2'lik bir ofise taşındıklarını söyledi. 'Kızılay'daki ofisinizi kira almadan kuracağımız Balıkesirliler Derneği'ne verebilir misiniz?' diye sordum. O da 'Buna ancak Rona Yırcalı Bey karar verebilir.' dedi.”.

“Mümtaz abi, Sanayi Odası'nın Bandırma yerine Balıkesir'de kurulmasında benim katkım olduğu için Rona Bey'in beni kırmaması lazım... Sizden ricam birkaç gün içinde Balıkesir'e gidip teklifimizi Rona Bey'e iletir misiniz?” dedim. Mümtaz ağamız Balıkesir'e gittiğinde, “Rona bey, Prof. Dr. Emin Çarıkçı'nın size selam ve saygılarını iletmeğe geldim. Emin Hoca, Kızılay'da boş duran ofisinizde kira almadan, Ankara'da kuracağımız Balıkesirliler Derneğine tahsis etmenizi talep ediyor” dediğinde, O da memnuniyetle kabul ediyor. Biz bu ofisi derneğimiz için en az 7 yıl kira vermeden kullandık. Rona Bey'e, bu alicenaplığı için, hemşerilerimiz adına çok teşekkür ediyorum.

Ocak 1991'de Ankara'da adı geçen arkadaşlarımızla kurduğumuz Balıkesirliler Derneğini, Mümtaz Önor başkan ve ben de yardımcısı olarak kurduk. Dr. Vedat Abi derneğin perdelerini ve sandalyelerini temin etti. Ben de, orta boy bir masa ile ocak, çay-kahve takımları ve bardakları hediye etmiştim. Herkez bir şeyler getirdi ve derneğimiz fiziken faaliyete geçti.

Derneğimiz faaliyete geçtikten sonra Mümtaz Ağabey ile birlikte bakanlıklarda, hastanelerde ve üniversitelerde çalışan Balıkesirlilerin iş yerlerinin adreslerini, iş ve ev telefonlarını bir kitapçıkta toplayıp üyelerimize dağıttık. Her yıl birkaç kez yemekler düzenledik. Hafta sonları hanımlar çocukları ile dernekte toplanarak Balıkesir türkülerini ve oyunlarını hemşehri hocalar sayesinde öğrenme fırsatı buldular.

11 Ocak 1993 akşamı saat 22:00'de Dr. Vedat Bey evime telefon etti. “Emin hocam, ölüm var, kalım var. Kızım Elif Üniversite'yi bitirdi. Onun bir Üniversite'de asistan olması için sana vasiyet ediyorum” dedi. Abi, hayrola, ölümcül bir hastalığın mı var dediğimde, “Bir şey yok.” dedi.

“Vedat Abi benim de sizden bir talebim var. 2 gün önce 3. sınıftaki bir öğrencim 'Hocam, ben üniversiteyi bırakmak zorundayım. Ağabeyim Ulus'ta çok katlı bir otoparkta gece bekçisi idi. Ben orada yatıp kalkıyordum. Otopark yıkılınca benim kalacak yerim kalmadığı gibi ağabeyim de işini kaybetti. Hiçbir gelirimiz yok.' dedi. Ben de öğrencime, 3-5 gün sonra bana uğra, bir çözüm bulabilirim dedim. Vedat abi, 1.5 yıl ve her ay ben 250 TL, sizde de o kadar verin ki, bu öğrencimin maddi sorununu çözelim teklifinde bulundum. O'da “150'şer versek yetmez mi?” dediğinde, “Abi herhalde siz kızıma her ay en az 500 TL cep harçlığı veriyorsunuzdur. Bu gencin yemek-içmek ve bir yerde kalma masrafı için ayda 500 TL vereceğiz, çok mu?” dediğimde, “Tamam Hocam” dedi.

Vedat Abi, 11 Ocak 1993 akşamı benimle konuştuktan sonra masa takvimi üzerine yazdığı vasiyetine “Emin Hocam Elif’in asistanlığı için aracı olacağına söz verdi. Bir öğrencinin maddi sorunu için de Emin hocaya 1.5 yıl ve her ay 250TL verilecektir.” diye not düşmüştü.

12 Ocak sabahı saat 6:00’da ev telefonum çaldı. Kızı Elif “Emin Hocam, hastaneye giderken babamı kaybettik.” diyerek acı haberi verdi. Saat 09:00’da cenazenin ne zaman ve nereden kalkacağını öğrendim. Önce dernek başkanımız Mümtaz Abi’ye haber verdim. Sonra da, derneğimiz sayesinde son 2 yıldır tanıştığım birçok hemşerimize telefon ederek cenaze namazının, ikinci vakti, Maltepe Camisinde kılınacağını haber verdik.

Dr. Vedat Pörsünlerli

Dr. Vedat Pörsünlerli Ağabeyimiz derneğimizin kuruluşundan tam 2 yıl 1 ay sonra vefat etti. Merhum, “cenazemiz kalabalık olsun diye Balıkesirliler Derneği’nin kurulmasında ısrarcı olmuştu.” Ona kalan ömrünün çok kısa olacağı malum olmuş olmalı ki, derneğimizin kurulması sayesinde onun cenaze namazına 300 dolayında hemşerimiz katıldı. Dr. Vedat Ağabeyimizin arzusu da gerçekleşmiş oldu. Ağabeyimize, Allah rahmet eylesin ve nur içinde yatsın.

Bir gün sonra, Vedat Abi’nin eşi Doç. Dr. Gülbin hanım, bana telefon ederek, onun masa takvimi üzerine yazdığı vasiyetini okudu ve maddi sıkıntısı olan bir öğrencim için bana her ay 250 TL’yi 1.5 yıl boyunca ödedi. Elif’in asistanlık meselesine gelince: Gazi Üniversitesi, Maliye bölümünde Prof. Dr. Üstün Dikeç haftada bir bize (Hacettepe) ders vermeye geliyordu. Hoca’ya Gazi Üniversitesinde Asistanlık Sınavları tarihini bana iletmesini istedim. 7 ay sonra Elif asistanlık sınavını kazanarak orada Asistan oldu. Şu anda ise Kırıkkale Üniversitesinde profesör olarak görev yapmaktadır.

Ankara’da ve Türkiye’nin büyük şehirlerinin tamamında, 1950’li yıllardan beri, Karadeniz, Doğu-Güney Doğu ve İç Anadolu bölgelerindeki şehirlerin dernekleri yer almaktadır. Bu şehirlerden gelen milletvekilleri Ankara bürokrasisinde hemşerilerinin yükselmesi için var güçleriyle çalışmaktadırlar. Bu sayede seçmelerine ve şehirlerine daha fazla hizmet etme imkânı elde etmektedirler. Bizde ise tam tersi.

Nisan 1980’de bir Balıkesir milletvekilimize “Kepsüt’lü bir hemşerimiz, Dış

Ticaret Müsteşarlığında 8 yıldır Genel Müdür Yardımcısı. Siyasi destek ver de onu Genel Müdür yapalım” dediğimde, aldığım cevap “Ben kazık sivriltilmem” oldu. O ne demek diye sorduğumda, “Ben o kişiyi Genel Müdür yaparsam önümüzdeki seçimde karşıma çıkar!” oldu.

20 Ekim 1991’de Genel Seçim yapılmıştı. Bir hafta sonra Ankara Hilton Otelinde Milletvekilleri için bir kokteyl verilmişti. Çocukluğundan beri tanıdığım ve benden 6 yaş küçük olan milletvekilimize “Vekil oldun. Tebrik ederim. Biz de Ankara’da Balıkesirliler Derneği kurduk.” dedim. Salondaki gürültüden “Kuruyoruz...” dediğimi sandı. “Kur da senin altını oyayım.” dedi. Kulağına eğilerek “Milletvekili oldun ama adam olamadın!” dedim ve onu itip uzaklaştım. “Altını oyarım.” demesinin sebebi dernek başkanı olarak şöhret kazanıp genel seçimlerde karşısına rakip aday olarak çıkma ihtimalimdi. Vah Balıkesir’im vah...

Balıkesir’in şanssızlığı Ankara bürokrasisinde yükselmiş, tecrübeli ve şahsiyet sahibi kişileri milletvekili olarak TBMM’ye gönderememesidir. 1979 yılında merhum Başbakan Süleyman Demirel’in çok yakınındaki bir kişiden aldığım bilgiye göre, “Ben Balıkesir milletvekillerinden çok memnunun. Bana hiç güçlük çıkartmıyorlar. Çünkü onlar Balıkesir için hiç yatırım talebinde bulunmazlar. Sadece birkaç yüz Ebe-Hemşire-Öğretmen ve Polis tayini isteyip, 3 yıllık mecburi hizmeti olan bu kişileri Doğu ve Güney Doğu’dan 2 yıl içinde Balıkesir’e naklini talep ederler” demiş...

Sındırgı’ya Meslek Yüksek Okulu (MYO) Kazandırdım

1993 yılında YÖK Başkanı Prof. Dr. Mehmet Sağlam’ı makamında ziyaret ettim. Hocamız 1965-1971 döneminde master ve doktora yaparken orada Türk Öğrenci Derneği Başkanı ve ben de onun yardımcısı idim. Sohbetimizde “Türkiye’nin birçok İlçesinde Meslek Yüksek Okulları (MYO) açmaktayız.” deyince, hatırım için, bir tane de Balıkesir’in Sındırgı ilçesinde açılması ricasında bulundum.

Nedenini sordu. “Benim bu ilçede doğduğum Kırcaali’deki Tuzluk köyünden göç eden ve akrabam olan 3 aile var. 1951 yılının Haziran, Temmuz aylarında ailemden 5 kişi 1.5 ay tütün kırma işinde çalışırken onların evlerinde misafir kaldık. Bu ilçede bir MYO açılırsa gelen öğrenciler aralarında birkaç kişi birleşip ev kiralarlar, şehrin esnafı da yeni müşteriler kazanır, ekonomisi canlanır.” dedim. Prof. Mehmet Sağlam “Hay hay Emin’ciğim, talebini not ettim.” dedi.

1995 yılında Sındırgı MYO’u Balıkesir Üniversitesi’ne bağlı olarak eğitime başlamıştır. Mart 2022’de Müdür Doç. Dr. Göksel K. Girgin’den aldığım bilgilere göre, halen bu okulda 14 Öğretim Görevlisi, 7 memur çalışmakta olup, 4 bölümde 408 öğrenci eğitim görmektedir. Bu bölümler; Dış Ticaret; Turizm ve Otel İşletmecisi-

liği; Elektrikli Cihaz Teknolojileri ile Sağlık Kurumları İşletmeciliği dir.

Müdüş Bey, “MYO’muz şehir merkezinden 1 km. uzakta olmasına rağmen henüz bir Devlet Öğrenci Yurdu’muz yoktur. Öğrencilerimiz ortaklaşa kiralık evlerde otursalar da, kiraların gittikçe artması onların geğim sıkıntılarını arttırmaktadır.” Sındırgı’da oturan akrabam Nurettin Yılmazel, şehir merkezinde sadece bir özel öğrenci yurdu olduğunu ve öğrencilerin barınma sorunu olduğunu söyledi.

1950’den bugüne, her Genel Seçimde, Balıkesir, daha çok iktidara gelen partilerden Milletvekili seçmiştir. Sındırgı’da MYO kurulalı 27 yıl geçmiş olmasına rağmen, bu dönemde iktidar partilerine mensup Balıkesir Milletvekillerini oraya bir Devlet Öğrenci Yurdu açtıramamış olmalarını kınıyorum.

Nurettin’e göre, “MYO’daki öğrencilerin aileleri ve arkadaşları şehrimizi ziyaret ettiklerinde, dünyaca ünlü el dokuması Selçuklu ve Osmanlı desenlerine sahip Yağcı Bedir Halılarını satın almaları, öğrencilerin de Sındırgı hatırası olarak bu halıları satın alarak ailelerine götürmeleri Sındırgı ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Çünkü bu artan satışlar köylerimizde genellikle bu halıları dokuyan kadınların ve kızlarımızın istihdam artışına önemli katkılar sağlamaktadır.

Sındırgı’ya diğer bir katkım da 1994 yılında Hastaneye Kadın-Doğum uzmanı bir Doktor kazandırmamdır. 1993’te akrabam Nurettin Devlet Hastanesinde Kadın-Doğum uzmanı bir doktor olmadığını ve bu Doktora çok ihtiyacı olduklarını söyledi. 1994 yaz tatilimde Balıkesir’e geldiğimde bu konuda uzman olan Dr. Serpil Saner Bey’i muayenesinde ziyaret ettim. Sındırgı’da ona olan ihtiyacı anlattım. Oraya atanmasını becerebilirim dediğimde, ısrarım üzerine, Serpil Bey’de kabul etti. Ankara’ya döndüğümde, Ekonomi Danışmanı olduğum Devlet Bakanı Bekir Sami Dağe’ye Sağlık Bakanını aratarak Dr. Serpil Saner’in Sındırgı Devlet Hastanesine atanmasını gerçekleştirdim.

Dr. Serpil Saner 1959-1963 dönemi, biz Üniversite’de okurken, kaldığımız İstanbul’daki Balıkesir Öğrenci Yurdu’nda benim samimi arkadaşımıdı. Serpil İstanbul Üniversitesi Tıp Fakóltesinden mezun olduktan sonra, 4 yıl daha Cerrahpařa Tıp Fakóltesinde eğitim görerek ve çalışarak Kadın-Dođum uzmanı doktor oldu. Daha sonra İstanbul’da 10 yıl bir özel Hastanede çalıştıktan sonra 1993’te Balıkesir’e döndü ve 1994-2000 dönemi de 6 yıl Sındırgı Devlet Hastanesinde hizmet de bulundu. Beni kırmadığı için kendisine çok teşekkür ederim.

Son olarak belirtmem gerekir ki, Nurettin “şu anda Sındırgı Devlet Hastanesinde bir tek Uzman Doktor olmadığını ve Hastanenin Sağlık Ocağına dönüştüğünü” söyledi! Son 20 yıldır görev almış olan iktidar Milletvekillerimize sitemlerimi tekrar arz ederim.

Günümüz Türkçesi ile Atatürk'ün Balıkesir'deki Cuma Hutbesi

Balıkesir'in en büyük camisi olan Paşa Camii, Fatih'in 1453-1456 dönemi sadrazamı (başbakan) olmuş ve 6 Nisan 1453'teki İstanbul'un fethinde görev almış olan Arnavut asıllı Mehmet Zağnos Paşa tarafından inşa edilmiştir.

Paşa Camii'nin yol kenarındaki duvarında Atatürk'ü 7 Şubat 1923'teki Cuma Hutbesi yazılıdır. Ancak o dönemin Türkçe'sinde özellikle hutbelerinde Arapça-Farsça kelimeler ağırlıklı olarak yer aldığı için cemaatin ve camiiyi ziyaret edenlerin en az %95'inin Atamızın hutbesini okuyamadığı kanaatindeyim.

Onun için kitabıma günümüz Türkçesiyle Atatürk'ün Paşa Camii'ndeki hutbesini koymaya ihtiyaç duydum. Bu Türkçeleşmiş Hutbe'nin tekrar Paşa Camii duvarına yazılmasını Balıkesir Büyükşehir ya da Karesi Belediye Başkanlarının yerine getireceğini umarım. Ayrıca Ankara'daki Balıkesirliler Derneği Başkanı Servet Camgöz 2024 takviminde hutbenin bu şeklini koymayı kabul etti.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN PAŞA CAMİSİ'NDEKİ HUTBESİ²

Ey millet! Allah birdir, şanı büyüktür. Allah'ın selâmeti, sevgi ve iyiliği üzerinize olsun. Peygamberimiz Efendimiz Hazretleri, Cenâb-ı Hak tarafından insanlara dinî hakikatleri tebliğe memur edilmiş ve resul olmuştur. Temel nizamı, hepimizin bildiği Kur'ân-ı Azimüşşan'daki açık ve kesin hükümlerdir. İnsanlara manevi mutluluk vermiş olan dinimiz, son dindir, mükemmel dindir. Çünkü dinimiz; akla, mantığa ve gerçeklere tamamen uymakta ve uygun gelmektedir. Eğer akla, mantığa ve gerçeklere uymamış olsa idi bununla diğer ilâhî tabiat kanunları arasında birbirine zıtlık olması gerekirdi. Çünkü bütün tabiat kanunlarını yapan Cenab-ı Hak'tır.

Arkadaşlar! Cenab-ı Peygamber çalışmalarında iki yere, iki eve sahipti. Biri kendi evi, diğeri Allah'ın evi idi. Millet işlerini Allah'ın evinde yapardı. Hazret-i Peygamber'in mübarek yollarını takip ederek bu dakikada milletimize ve milletimizin şimdiki ve geleceğine ait konuları görüşmek maksadıyla bu kutsal yerde, Allah'ın huzurunda bulunuyoruz. Beni bu şerefe kavuşturan Balıkesir'in dindar ve kahraman insanlarıdır. Bundan dolayı çok memnunum. Bu vesile ile büyük bir sevaba nail olacağımı ümit ediyorum.

Efendiler! Camiler birbirimizin yüzüne bakmaksızın yatıp kalkmak için yapılmamıştır. Camiler, söylenenleri dinleme ve ibadet ile beraber din ve dünya için neler yapılması lazım geldiğini düşünmek, yani birbirimizin görüş ve düşüncelerini almak için yapılmıştır. Millet işlerinde her ferdin zihninin başlı başına faaliyette bulunması lâzımdır.

İşte biz de burada din ve dünya için, geleceğimiz için her şeyden önce hâkimi-yetimiz için neler düşündüğümüzü meydana koyalım. Ben yalnız kendi düşüncemi söylemek istemiyorum. Hepinizin düşüncelerini anlamak istiyorum. Millî emeller, millî irade yalnız bir şahsın düşünmesinden değil, millet fertlerinin tamamının arzularının, emellerinin birleşmesinden ibarettir. Bundan dolayı benden ne öğrenmek, ne sormak istiyorsanız serbestçe sormanızı rica ederim

7 Şubat 1923, Balıkesir Zağnos Paşa Camisi

² <https://balikesir.ktb.gov.tr/TR-65833/ataturk39un-balikesir-hutbesi.html>